

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ **pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării investițiilor finanțate din Planul** **național de redresare și reziliență și din fonduri publice naționale**

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare,

Ținând cont de Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 29 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României,

Având în vedere că Planul național de redresare și reziliență este supus unor reguli de evaluare de către Comisia Europeană care includ: concordanța planului național cu recomandările specifice de țară din cadrul Semestrului european, contribuția măsurilor, respectiv a intervențiilor la tranziția verde și digitală, impactul economic și social asupra statului membru, potențialul de creștere economică și crearea de locuri de muncă, rezonabilitatea costurilor și a bugetului, guvernanta internă a planului național, iar ulterior planul național este implementat prin intermediul proiectelor, proces care presupune elaborarea în paralel a documentațiilor tehnico-economice necesare implementării acestora,

Luând în considerare orizontul de timp determinat, respectiv 31 august 2026, dată până la care a fost asumată îndeplinirea a 518 jaloane și ținte asociate investițiilor-cheie și reformelor majore aferente celor șase piloni principali stabiliți prin Regulamentul (UE) 2021/241, cu modificările și completările ulterioare,

Luând în considerare nevoile financiare ridicate pe care le presupune implementarea în România a reformelor majore având ca scop dezvoltarea unei economii solide, sustenabile și reziliente, precum și a unui sistem financiar și de protecție socială bazat pe structuri sociale și economice puternice, care să stimuleze sectorul investițiilor grav afectat de pandemia de COVID-19, fiind necesară stabilirea cadrului instituțional și financiar de gestionare a fondurilor europene în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, pentru perioada 2021-2026, precum și asigurarea unui management financiar eficient al fondurilor și al capacității de absorbție,

Ținând cont de faptul că România se află în proces de renegociere al Planului național de redresare și reziliență, și se confruntă cu un risc fiscal sistemic, iminent și de o gravitate

excepțională, generat de o supracontractare masivă și necorelată cu realitățile bugetare a proiectelor de infrastructură finanțate din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR),

Luând în considerare faptul că a fost creat un portofoliu de angajamente financiare viitoare care depășește în mod manifest capacitatea de susținere a bugetului național iar în absența unor măsuri corective ferme și imediate, s-ar declanșa consecințe macroeconomice severe, existând riscul de neîncadrare în traiectoria fiscală asumată de România în cadrul planului fiscal,

Având în vedere necesitatea instituirii unui control riguros, centralizat și transparent al cheltuielilor publice aferente proiectelor de infrastructură finanțate din surse europene printr-un set de măsuri structurate, menite să restabilească disciplina bugetară și să prioritizeze investițiile în funcție de maturitate și sustenabilitate financiară,

Ținând cont de faptul că supracontractarea poate genera presiune asupra susținerii cheltuielilor din bugetul de stat, sub forma obligațiilor de asigurare a cofinanțării, TVA și de acoperire a eventualelor cheltuieli neeligibile, având potențialul de a deveni o sursă de accentuare a crizei fiscale, în special în condițiile în care este utilizată pentru a contracara efectele negative asupra absorbției fondurilor europene nerambursabile generate de ritmul lent de implementare și/sau progres fizic redus pe un număr mare de contracte, impun măsuri care să permită o ajustare care minimizează pierderile și riscurile de litigii pentru lucrări deja efectuate,

Întrucât elementele sus-menționate vizează interesul public și constituie o situație urgentă și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

În temeiul art. 115 alin.(4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1 - (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanței de urgență, se suspendă încheierea sau emiterea contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență de către coordonatorii de reforme și/sau investiții, agențiile de implementare și responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale, după caz, așa cum sunt definiți în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 178/2022, cu modificările și completările ulterioare cu beneficiarii astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. l) din aceeași ordonanță de urgență.

(2) Măsura prevăzută la alin. (1) se aplică până la aprobarea de către Comisia Europeană a Deciziei de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de

aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în scopul eficientizării și accelerării implementării investițiilor, precum și pentru atingerea jaloanelor și țințelor ce fac obiectul renegocierii în Planul Național de Redresare și Reziliență, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol de coordonatori de reformă și/sau investiții, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și al Ministerului Finanțelor, Guvernul poate autoriza încheierea sau emiterea de contracte/decizii/ordine de finanțare.

(4) După aprobarea de către Comisia Europeană a Deciziei de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României, modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023, coordonatorii de reforme și/sau investiții, agențiile de implementare și responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale, după caz, încheie sau emit contracte/decizii/ordine de finanțare numai pentru atingerea jaloanelor și țințelor ce fac obiectul Planul Național de Redresare și Reziliență modificat.

Art. 2 - (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se suspendă încheierea de angajamente legale în cadrul reformelor și investițiilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență de către beneficiari sau structurile de implementare, după caz, instituții și autorități publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se suspendă atribuirea de contracte de prestări de servicii, de execuție de lucrări în cadrul reformelor și investițiilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, de către beneficiari sau structurile de implementare și operatorii economici aflați în subordinea/coordonarea/sub autoritatea unei autorități publice centrale și locale.

(3) Măsura prevăzută la alin. (1) se aplică până la aprobarea de către Comisia Europeană a Deciziei de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în scopul eficientizării și accelerării implementării investițiilor, precum și pentru atingerea jaloanelor și țințelor ce fac obiectul renegocierii în Planul Național de Redresare și Reziliență, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol de coordonatori de reformă și/sau investiții, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, Guvernul poate autoriza beneficiarii și structurile de implementare, să încheie angajamente legale sau, după caz, să atribuie contracte de prestări de servicii, de execuție de lucrări.

(5) După aprobarea de către Comisia Europeană a Deciziei de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare

și reziliență al României modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023, beneficiarii și structurile de implementare prevăzuți la alin. (1) și (2), încheie angajamente legale sau, după caz, atribuie contracte de prestări de servicii, de execuție de lucrări numai pentru atingerea jaloanelor și țințelor ce fac obiectul Planului Național de Redresare și Reziliență renegociat.

Art. 3 – (1) Contractele/deciziile/ordinele de finanțare finanțate din PNRR, pentru care beneficiarii instituții și autorități publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, precum și operatorii economici aflați sub autoritatea acestora, și/sau structurile de implementare **nu au inițiat proceduri de atribuire a contractelor de achiziție la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, sunt denunțate unilateral de către coordonatorii de reforme și/sau investiții,** agențiile de implementare și responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și pentru procedurile de achiziție publică pentru care nu a fost parcursă etapa de comunicare a rezultatului procedurii de achiziție publică la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Denunțarea unilaterală prevăzută la alin. (1) se realizează prin notificare care se transmite în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), în scopul eficientizării și accelerării implementării investițiilor, precum și pentru atingerea jaloanelor și țințelor ce fac obiectul renegocierii în Planul Național de Redresare și Reziliență, în cazuri temeinic justificate, înainte de expirarea termenului prevăzut la alin.(3), prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol de coordonatori de reformă și/sau investiții, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și al Ministerului Finanțelor, Guvernul poate autoriza continuarea implementării contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare.

Art. 4 – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență până la 31 decembrie 2026, contractele/deciziile/ordinele de finanțare finanțate din PNRR pentru care au fost parcurse etapele pregătitoare referitoare la elaborarea studiilor de fezabilitate, și/sau obținerea de avize și autorizații iar procedurile de achiziție de lucrări au fost finalizate fără emiterea ordinului de începere a lucrărilor se suspendă unilateral, prin notificare, de către coordonatorii de reforme și/sau investiții, agențiile de implementare și responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale.

(2) Notificarea prevăzută la alin. (1) se transmite în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Prin excepție de la alin. (1), după aprobarea de către Comisia Europeană a Deciziei de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023, Guvernul poate aproba prin memorandum inițiat de

ordonatorii principali de credite cu rol de coordonatori de reformă și/sau investiții, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și al Ministerului Finanțelor, continuarea proiectelor aferente investițiilor rămase în PNRR. .

Art. 5 – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență până la 31 decembrie 2026 se suspendă unilateral, prin notificare, la inițiativa coordonatorului de reforme și/sau investiții, agențiilor de implementare și responsabililor de implementarea investițiilor specifice locale contractele/deciziile/ordinele de finanțare finanțate din PNRR încheiate cu beneficiarii instituții și autorități publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, precum și cu operatorii economici aflați sub autoritatea acestora, , în cadrul cărora progresul fizic al obiectivului de investiții, certificat prin situații de lucrări este mai mic de 20% .

(2) Notificarea prevăzută la alin. (1) se transmite în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Beneficiarii au obligația de a pune în conservare obiectivele de investiții prevăzute la alin. (1) cu suportarea cheltuielilor din bugetele proprii.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în scopul eficientizării și accelerării implementării investițiilor, precum și pentru atingerea jaloanelor și țințelor ce fac obiectul renegocierii în Planul Național de Redresare și Reziliență, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol de coordonatori de reformă și/sau investiții, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și al Ministerului Finanțelor, Guvernul poate autoriza continuarea implementării contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare.

(5) Prin excepție de la alin. (1), după aprobarea de către Comisia Europeană a Deciziei de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 decembrie 2023, Guvernul poate aproba prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol de coordonatori de reformă și/sau investiții, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și al Ministerului Finanțelor, continuarea proiectelor aferente investițiilor rămase în PNRR.

Art. 6 - (1) Contractele/deciziile/ordinele de finanțare finanțate din PNRR încheiate cu beneficiarii instituții și autorități publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, precum și cu operatorii economici aflați sub autoritatea acestora, , în cadrul cărora progresul fizic al obiectivului de investiții, certificat prin situații de lucrări este cuprins între 20% și 80% se derulează în baza unui memorandum aprobat de Guvern, inițiat de către coordonatorul de reforme și/sau investiții cu privire la oportunitatea continuării investiției și a impactului bugetar total, avizat de Ministerul Finanțelor și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în calitate de coordonator național al PNRR .

(2) Memorandumul prevăzut la alin. (1) va cuprinde următoarele elemente obligatorii:

- a) evaluarea impactului bugetar total, inclusiv a creditelor de angajament și creditelor bugetare repartizate pe ani, până la finalizarea investiției
- b) relevanța strategică a proiectului în contextul actual
- c) riscurile asociate neimplementării proiectului în raport cu continuarea acestuia, inclusiv cele de natură financiară.

Art. 7 – (1) Contractele/deciziile/ordinele de finanțare finanțate din PNRR încheiate cu beneficiarii instituții și autorități publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, precum și cu operatorii economici aflați sub autoritatea acestora, , în cadrul cărora progresul fizic al obiectivului de investiții, certificat prin situații de lucrări este mai mare de 80% se derulează după obținerea unui aviz emis de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în calitate de coordonator național al PNRR, în baza solicitării realizate de către coordonatorul de reforme și/sau investiții cu privire la impactul bugetar total.

(2) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va transmite avizul prevăzut la alin. (1) în termen de 5 zile de la data înregistrării solicitării prevăzute la alin. (1).

Art. 8 - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se interzice coordonatorilor de reforme și/sau investiții efectuarea de transferuri de fonduri publice aferente PNRR pentru proiectele ce fac obiectul informărilor Comisiei Europene cu privire la nerespectarea Directivei Europene 2014/24/UE privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE

Art. 9 - (1) În anul 2025, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se interzice încheierea de noi angajamente legale pentru proiecte de investiții noi finanțate prin Programul național de dezvoltare locală etapa I și etapa a II-a, Programul național de investiții "Anghel Saligny" și Programul național de construcții de interes public sau social.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgențe, se interzice atribuirea de noi contracte de prestări de servicii, de execuție de lucrări, aferente proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, de către Compania Națională de Investiții "C.N.I." - S.A. până la finalizarea celor aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 10 - (1) În anul 2025, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, autoritățile de management/organismele intermediare nu încheie contracte de finanțare / nu emit decizii de finanțare și nici nu acordă avizul de principiu pentru proiectele noi a căror valoare determină depășirea sumelor alocate în euro, la nivel de program.

(2) Prin excepție de la alin. (1), în scopul eficientizării și accelerării implementării proiectelor, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol autoritate de management, respectiv cu rol de coordonare a programelor regionale,

la propunerea conducerii autorităților de management, cu avizul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerului Finanțelor, Guvernul poate aproba încheierea/emiterea contractelor/deciziilor de finanțare și avizelor de principiu cu depășirea sumelor alocate în euro, la nivel de program, cu respectarea limitelor prevăzute la art. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, acordând prioritate proiectelor aferente investițiilor diminuate și/sau eliminate din PNRR.

Art. 11 - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, până la data de 31 decembrie 2025 se suspendă următoarele programe gestionate de Administrația Fondului pentru Mediu:

- a) Sesiunea din anul 2025 pentru Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională
- b) Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, pentru unități de cult și instituții publice din domeniul asistenței sociale și entități juridice non-profit din domeniul asistenței sociale
- c) Programul privind acordarea de sprijin în vederea achiziționării de aparate pentru încălzirea locuințelor, pentru localitățile din zona montană
- d) Programul privind finanțarea bateriilor de stocare aferente sistemelor montate prin programele derulate de AFM
- e) Programul privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin achiziționarea autovehiculelor de transport rutier nepoluante, destinate parcurilor de vehicule
- f) Programul privind înființarea parcurilor în aglomerările din municipiul București pentru îndeplinirea obiectivelor care derivă din evaluarea calității aerului înconjurător, în vederea conformării cu Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa
- g) Programul privind efectuarea de lucrări destinate creșterii eficienței energetice prin înlocuirea termopanelor
- h) Programul național privind creșterea cantității de dioxid de carbon sechestrat în pădurile aflate în Fondul Forestier Național
- i) Programul privind instalarea pompelor de caldura "Casa verde PLUS"
- j) Program Integrat de Dezvoltare a Infrastructurii Sportive Durabile pentru FOTE Brașov 2027, pentru creșterea eficienței energetice a domeniului schiabil din România
- k) Programul privind efectuarea de lucrări destinate prevenirii, înlăturării și/sau diminuării efectelor produse de fenomenele meteorologice extreme, precum și de alți factori vătămători, în condițiile legii

- l) Programul privind protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare
- m) Program privind sprijinul în vederea achiziționării de tractoare și mașini agricole autopropulsate

Art. 12 – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, până la data de 31 decembrie 2025 se suspendă Programul privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, 2025-2030 (Rabla plus și Rabla clasic)

(2) Prin excepție de la alin. (1), se autorizează Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor să lanseze un program pentru persoane fizice pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, 2025-2030 (Rabla plus și Rabla clasic), în limita a 200 de milioane de lei, ~~aprobat printr-un nou ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor~~

(3) Pentru anul 2025, programul privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice se derulează în limita a 30 de milioane de lei

Art. 13 - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, până la data de 31 decembrie 2025 următoarele programe se derulează, în limita creditelor bugetare aprobate:

- a) Programul privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public,
- b) Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice.

Art.14 – (1) În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor aproba prin ordin categoriile de proiecte prioritare, potrivit prevederilor art.12, alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.115/2011, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de prevederilor de la art.11-13.

(2) În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor propune spre avizare proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Fondului pentru mediu și al Administrației Fondului pentru Mediu, rectificat potrivit prevederilor de la art.11-13.

PRIM-MINISTRU

Ilie-Gavril BOLOJAN